

كلينيكا خيزانى

چاقدىريا نه خوشى ل دەمى زكپىرى

ئا: دساھىرە مەھمەد

چاقدىريا زكپىرى مەبەست زى چاقدىريا نوژدارىه بۇ دەيك و بچويكى
د ماوى زكپىرى دا ب مەبەستا ب دوماھيك ئىشانەكا باش، كو د بەرژوھەندا
دەيك و بچويكى داھە.
ئارمانچ چىھە؟

۱. دياركرن و چارەسەريا ئالوزيا دايك تووش دىتى.
۲. دياركرن و چارەسەريا وان ئالوزىين بچويك تووش دىتى.
۳. دياركرنا بچويكىن نەدروست (مشوھ).
۴. چارەسەريا ئالوزىين پىشتى بچويك بوونى.
۵. بىراردان بۇ دەم و رىكا بچويك بوونى.
۶. بەرھەفكرنا دەيكى بۇ بچويك بوونى و ب خودانكرنا وى.

دى كى ب قى كارى رابىت؟

۲. قووناغا ئىكى زكپىرى (۸ - ۱۴ ھەفتيان)
تاقىكرنا مېز و خوینى و سۇنار و پىشكىننا ئىكى دى
ھىتە كرن.
۳. قووناغا دووى (۲۰ - ۲۴ ھەفتيان). تاقىكرنا
خوینى بۇ دياركرنا شەكر و پروتىنى ل ناف خوینى دا و
سونارى بۇ دياركرنا ماوى زكپىرى.
- قووناغا سىي (۳۶ - ۳۸ ھەفتيان). ل قى دەمى
گەلەك يا پىدقىبە تاقىكرنا خوینى و مېزى بەھتە كرن
بۇ دياركرنا رىژا شەكر و پروتىنى دنافا دا و دياركرنا كا
بچويك بى دروستە يان نە، ھەرھەسا بىراردانا رىكا
بچويك بوونى كا دى پىدقى نىشتەگەرىيى بىت يان نە.

۱. نوژدارى گىشتى.
۲. داپىرك.
۳. پىپورى ژنان و زاروك بوونى.
۴. نوژدارى بچويكان.
۵. قەكۆلەرى جفاكى.
۶. بىنگەھىن ساخلەمىي.

چەند سەرەدان تە پىدقىن بۇ بىنگەھى ساخلەمىي؟

۱. سەرەدانا بەرى زكپىرى. دا چارەسەريا گەلەك نە خوشى و ئالوزىيان
بەھتە كرن بەرى تە زك ھەبىت.

چەوا دى زانى وەختى بچويك بوونى يى ب سەرقە چووى؟

كەنگى يا فەرە تۇ سەرەدانا پىسپۇرى ژىك و زارۇكبوونى بكەى؟

ئەگەر تو باش بزانى دەمى زكېرىمى بەزىمىرى و ل گەل پشكىننا سونارى ئەگەر ژقان ھەميان ديار بوو كو ماوى زكېرىا تە ژ (۴۲) ھەفتيان زىدەتر بوويە، ھندەك پىنگاڭ دى ھىنە وەرگرتن بۇ بوونا بچويكى دا ژيانا وى بىتە پاراستن.
نیشانين ب سەرقە چوونا زكېرىمى:-

۱. خوين دىتن دماوى زكېرىمى دا.
۲. زك نیشان و ژان.
۳. ئەگەر ئاقا بچويكى ژ بەرى بچويك بوونى بچيت.
۴. ئەگەر لئينا بچويكى كىم بوو.
۵. ئەگەر بى ھوش بووى يان تەبىن زكېرىمى ھاتنى.
۶. بۇ دياركرنا ژمارا بچويكان دزكى دەيكى دا.

مفايىن سونارى د ماوى زكېرىمى دا چنە؟

۱. بۇ دياركرنا وەختى زكېرىمى.
۲. ھندەك جاران دى سونار دياركەت كو پىدقې ھەفتيا بچويك ب نشتەگەر بىيتن.
۳. دياركرنا ھندەك كىماسىن زكماكى دىچويكى دا.
۴. كىشا بچويكى و ئاقا وى ديار دبىت.
۵. سونار دياركەت كا ئىك بچويكە يان پترە.

باشترين دەم بۇ چىكرنا سونارى:-

۱۱-۱۴ ھەفتيان و ل دەمى ۲۰-۲۴ ھەفتيان بۇ دياركرنا ماوى زكېرىمى. ھندەك ھزىن شاش:

۱. زكېرىمى د ھەفتيان دەستپىكى دا ب رىكا پشكىننا زكى ناھىتە دياركرن. ب تنى ب رىكا پشكىننا مىزى يان سونارى يان پشكىننا ژ ئاقدا. بەروفاژى وى ئاخفتنا ھندەك دىيژن كو داپىرك ب رىكا پشكىننا زكى دىنەت زكېرىمى ديار بكەت.
۲. ناھىت داپىرك دەست دزكى ژنى قەدەن وەكى دىيژن و بچويكى خەلەت دروست بكەن، ئەڭ كارە ب تنى ھندەك كاودانين تايبەت دا ل ژىر چاقدىرى و ب دەستى نوژدارەكا تايبەت دقېت بەيتە كرن.
۳. ل قى دوماھىي گەلەك بنگەھىن ساخلەمى ل دەقەر و ئاوجا ھاتىنە دانان، كو تىدا نوژدار چاقدىرىا زكېرىان دكەن و ئارىشا وان چارەسەردكەن و ل دەمى پىدقې رەوانەى تەخۇشخانين نىزىك دكەن، ب فى رەنگى رادا ئەوان حالەتېن كو دبوونە ئەگەرى مرنا دەيكى يان بچويكى وەك تەبىن زكېرىمى و بلندبوونا فشارا خوينى و خوين چوونا بەرى بچويكبوونى، ... ھتد گەلەك كىمتر بوويە. ب فى رەنگى ئەو حالەتېن دبوونە ئەگەرا پەقىنا مالبچويكى و خوين چوونا پشتى بچويكبوونى كىمتر بوويە، و ئەقە يە ئارمانج و مەبەستا چاقدىرىكرنا دەستپىكى يا زكېرىمى، دا بگەھىنە ئەنجامين باش: بچويكەكى ساخلەم و دەيكەكا ساخلەم.

بۇ باشترين خزمەت ل بنگەھىن ساخلەمىي پىدقې ھندەك سەمىنار بەيىنە كرن و قان خالان ديار كەن:-

۱. ھندەك پىزانىنان ل سەر رەوشتىن ساخلەمىي روون بكەن.
۲. ھارىكارىبەكا دەرۋىنى بۇ ژىكى، دا ترسا ژ بچويك بوونى نەمىنەت.
۳. ھندەك پىزانىن گرنگ ل سەر ماوى پشتى بچويك بوونى كو ژىك دىيژنى (چىك) بىنە رۈنكرن.
۴. گرنگيا ب شىردانا سروشتى بەيتە دياركرن.
۵. ھزرا رىكىن نەھىلانا زكېرىمى بكەت بۇ ماوى پاش بچويك بوونى.

